

En, nu ik toch over een lutheraan kom te spreken, voor zijn geestverwant ds. C.P. Sander heeft hij onder twee van diens contereftsels gedichtjes geleverd.

Toen het Ministerie van Hervormde predikanten het verzoek kreeg een ter dood veroordeelde bij te staan, was het Scharp, die, nadat een begeleidende collega er een inzinking aan had opgelopen, alleen de zielzorg voor deze in Rotterdam zo bekende en gevreesde misdadiger op zich nam. Hij kreeg te maken met een man van grote eruditie, van goeden huize, maar aan lager wal geraakt en tot misdaden gekomen. Scharp heeft deze man tot op het schavot begeleid (26 mei 1796). En het was weer zijn behoefte aan publiciteit, die hem ertoe bracht over deze, hem zo aangrijpende pastorale periode een boek van meer dan 400 bladzijden samen te stellen, dat drie uitgaven beleefde⁵⁵).

Jan Scharp, zoals ik hem leerde kennen, was een veelzijdig begaafd man, geen theologisch genie, dat nieuwe vergezichten opent. Maar trouw was hij in het verkondigen en verdedigen van wat hij zag als de onomstotelijke traditionele waarden en waarheden van het christelijk geloof van zijn Hervormde kerk. In al zijn apologetisch werk betoont hij zich een conservator, warmbloedig, van soms stekelige humor, soms liefdevol en ook ijdel. Hij kon warme liefde opwekken maar ook heftige tegenstand. Prediker wilde hij zijn en blijven... en hij liet geen gelegenheid voorbijgaan zich als zodanig te gedragen. Kind van zijn tijd, maar zonder grote visie op zijn tijd, blijft hij met al zijn deugden en beperkingen een boeiende figuur.

Ik kan een voordracht over Scharp niet beter afsluiten dan met de bewogen woorden uit zijn afscheidspraak van 1826 wanneer hij zijn vergezicht als christenmens aldus tekent, dat hem 'verheugt de vrolijke droom des hemels (en toch geen droom), dat Luther en Calvin, Uitenbogaart en Bogerman, Menno en Zwinglius, Clemens en Newton, de vrije genade, die hen verlost, en den Heiland van allen, die hen kocht, aanbidden, en de onchristelijke verwijdering der aardse twisten met schaamte vergeten in de eeuwige vreugde van den hemel...'⁵⁶).